

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 14 0 U 003224 17 Uvp
Banjaluka, 18.12.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Strahinje Ćurkovića, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi tužilaca Ž.K. iz S., Ulica ..., M.K. iz S., Ulica ..., D.B. iz B., Ulica ..., D.K. iz S., Ulica ..., V.K. iz S., ... i M.K. 1 iz N.S., Ulica ..., protiv akta broj ... od 16.01.2017. godine tužene Uprave, u predmetu raspravljanja uzurpacije, odlučujući o zahtjevu tužilaca M.K., D.K., V.K. i M.K. 1 za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 003224 17 U od 23.06.2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 18.12.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 003224 17 U od 23.06.2017. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog akta tužene, kojim je odbijena žalba tužilaca izjavljena protiv rješenja Područne jedinice S. broj ... od 31.08.2016. godine. Tim prvostepenim rješenjem (tačkom 1. dispozitiva) odbijen je zahtjev tužilaca, pravnih sljednika K.K. sina S. iz B.V., za priznavanje prava svojine na uzurpiranom zemljištu bliže označenom kao k.č. br. 1515 (s.p. 2744/398 k.o. M. 2) zvana „B.“ po kulturi šuma 5 klase u površini od 36.356 m² i k.č. br. 1516 (s.p. 2744/399 k.o. M. 2) zvana „B.“ po kulturi šuma 5 klase u površini od 64.941 m², obje upisane u list nepokretnosti broj 325 k.o. Š.; a (tačkom 2. dispozitiva) odlučeno je da su uzurpanti dužni napustiti uzurpirano zemljište iz tačke 1. ovog rješenja, narednog dana po pravosnažnosti istog.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je tužena zakonito postupila kada je ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 31.08.2016. godine, jer je isto zasnovano na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju, te doneseno pravilnom primjenom materijalnog prava. Sud je podržao razloge tužene da je za predmetnu upravnu stvar relevantna odredba člana 6. stav 1. tačka a) Zakona o uzurpaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 70/06 - u daljem tekstu: Zakon o uzurpaciji) koja propisuje da se neće priznati pravo svojine na zemljištu koje je uzurpirano prije 08. jula 1955. godine ako je to zemljište pod šumom koja je ostala u šumskom kompleksu nakon uspostavljanja granične linije između šuma i šumskog zemljišta s jedne i poljoprivrednog zemljišta s druge strane, kakvo je upravo zemljište o kojem se raspravljalo u konkretnom slučaju. Ovo stoga što su organi, postupajući po uputama suda iz prethodne presude broj 14 0 U 000689 10 U od 31.08.2010. godine, valjano utvrdili kulturu predmetnog zemljišta, što je učinjeno dana 17.08.2011. godine u prisustvu Ž.K. i dana 06.04.2016. godine u prisustvu M.K., uz učešće predstavnika Ministarstva, kada je zaključeno da su obje parcele po novom premjeru označene kao k.č. br. 1515 i 1516 koje su upisane u list

nepokretnosti broj 325 k.o. Š., po kulturi „šuma“ o čemu su donesena rješenja pomenutog ministarstva, a koje nepokretnosti su kao takve ostale u šumskom kompleksu u odnosu na povučenu graničnu liniju koja je utvrđena odlukom Skupštine opštine S. broj ... od 15.12.1978. godine, u smislu odredbe člana 17. Zakona o uzurpaciji, a što isključuje mogućnost da se na ovom zemljištu uzurpantima prizna pravo svojine.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužiocima pobijaju njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu iznose historijat ovog upravnog postupka koji je davne 1956. godine pokrenuo njihov prednik S.K., otac K.K., u okviru kojeg postupka je dana 19.03.1990. godine doneseno rješenje kojim je K.K. priznato pravo svojine na uzurpiranom zemljištu označenom kao k.č. br. 2744/397 (n.p. 1512, 1513 i 1514), dok je zahtjev odbijen u odnosu na k.č. br. 2744/398 (n.p. 1515) i k.č. br. 2744/399 (n.p. 1516), protiv kojeg rješenja u odbijajućem dijelu je K.K. izjavio žalbu koju je uvažio tadašnji drugostepeni organ rješenjem od 28.06.1991. godine, dajući upute za ponovljeno postupanje koje su se svodile na to da se mora utvrditi tačan položaj uzurpiranog zemljišta i kultura zemljišta, a koje upute nisu ispoštovane. Naime, u ponovljenom postupku zahtjev K.K. je ponovo odbijen prvostepenim rješenjem od 23.03.2010. godine koje je potvrdila tužena aktom od 26.05.2010. godine, a koji akt je sud presudom broj 14 0 U 000689 10 U od 31.08.2010. godine u ovom dijelu poništio faktički ponavljajući iste upute, koje ni u trećem rješavanju nisu ispoštovane, a što je sud pobijanom presudom ocijenio zakonitim postupanjem. Tužiocima ne spore sadržaj odredbe člana 6. stav 1. tačka a) Zakona o uzurpaciji koja propisuje da se neće priznati pravo svojine na zemljištu koje je uzurpirano prije 08. jula 1955. godine, ako je to zemljište pod šumom koja je ostala u šumskom kompleksu nakon uspostavljanja granične linije između šuma i šumskog zemljišta s jedne i poljoprivrednog zemljišta s druge strane, ali ističu da se pravilnim tumačenjem ove odredbe zaključuje da se ista može primijeniti ako su ispunjena dva uslova i to: da se radi o zemljištu pod šumom i da je to zemljište ostalo u šumskom kompleksu nakon uspostavljanja granične linije, a što zanemaruju organi uprave i sud. Po stavu tužilaca, ponovo nije na jasan način utvrđeno da se radi o zemljištu koje je ostalo u šumskom kompleksu u odnosu na povučenu graničnu liniju, budući da prvostepeni organ o tom nije dao nikakvo obrazloženje, a tužena se pozvala na izjavu vještaka geodetske struke B.G. od 12.05.2009. godine, čiji nalaz i mišljenje je u ovom dijelu protivrječan nalazu i mišljenju vještaka B.A. i vještaka D.G. koji se zatiču u spisu, a istima nije dat nikakav značaj. Dalje ističu da, osim navedenog, ponovo nije pravilno utvrđena kultura uzurpiranog zemljišta koji postupak je tužena provela a da tužiocima nije omogućeno valjano učešće i izjašnjenje, pri čemu napominju da oni nisu tražili promjenu kulture predmetnog zemljišta, o čemu je faktički odlučivano, već samo utvrđivanje kulture predmetnog zemljišta u momentu podnošenja zahtjeva za raspravljanje uzurpacije, a to je 1956. godina, koje zemljište je tada bilo pašnjak, a što su odlučne činjenice za rješavanje predmetne upravne stvari. Kako su ovo bili i njihovi tužbeni navodi koje je sud odbio, konačno predlažu da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu ukine te predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Tužena u odgovoru na zahtjev ističe da ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta koje je bilo predmet ocjene pobijane sudske odluke.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da je nižestepeni sud podržao zaključke tužene iz osporenog akta od 16.01.2017. godine, iznoseći stav da su u predmetnoj upravnoj stvari

nesporno utvrđene sve okolnosti koje su od značaja za rješavanje konkretnog zahtjeva za raspravljanje uzurpacije u smislu odredbe člana 6. stav 1. tačka a) u vezi sa odredbom člana 17. Zakona o uzurpaciji, a koje zaključke su tužiocu doveli u sumnju navodima zahtjeva.

U tom pravcu treba istaći da tužena i sud citiraju odredbu člana 6. stav 1. tačka a) Zakona o uzurpaciji, ali je ne primjenjuju pravilno, na što tužiocu osnovano ukazuju. Naime, odredba člana 6. stav 1. tačka a) Zakona o uzurpaciji propisuje da se neće priznati pravo svojine na zemljištu koje je uzurpirano prije 08. jula 1955. godine ako je to zemljište pod šumom koja je ostala u šumskom kompleksu nakon uspostavljanja granične linije između šuma i šumskog zemljišta s jedne i poljoprivrednog zemljišta s druge strane, a pravilnim tumačenjem ove odredbe jasno je da se ista može primijeniti samo ako se u postupku nesporno utvrdi da je uzurpirano zemljište pod šumom (prvi uslov), koja je ostala u šumskom kompleksu nakon uspostavljanja granične linije između šuma i šumskog zemljišta s jedne i poljoprivrednog zemljišta s druge strane (drugi uslov).

Dakle, prvi uslov se svodi na to da se pravilno, na osnovu svih raspoloživih dokaza, utvrdi kultura zemljišta u vrijeme uzurpacije istog, a ne da se provodi poseban postupak promjene kulture uzurpiranog zemljišta, kako je ovdje učinjeno, o čemu je Ministarstvo donijelo dva rješenja i to dana 14.09.2011. godine vezano za k.č. br. 1515 (kada je odbijen zahtjev K. za promjene njene kulture), te dana 05.07.2016. godine vezano za k.č. br. 1516 (kada je data saglasnost Područnoj jedinici S. da izvrši promjenu kulture ove parcele iz „pašnjaka“ u „šumu“), a što jeste od odlučujućeg značaja za rješavanje predmetne upravne stvari, čemu će tužena u ponovljenom postupku posvetiti dužnu pažnju.

Ovo je od značaja za prava tužilaca, jer ako se eventualno utvrdi da u vrijeme uzurpacije predmetno zemljište nije bilo pod šumom, nego je bilo druge kulture i korišćeno od strane uzurpanata za poljoprivredno iskorišćavanje, obrađivanje i ispašu, onda okolnost što se našlo u šumskom kompleksu nakon uspostavljanja granične linije od strane Skupštine opštine S. ne bi bila smetnja za usvajanje zahtjeva tužilaca, jer odredba člana 8. Zakona o uzurpaciji poznaje mogućnost priznavanja prava svojine na enklavama i poluenklavama pod zakonom propisanim uslovima, ukoliko to ne smeta pravilnom gazdovanju šumama u šumskom kompleksu, gledano sa aspekta odredbe člana 6. stav 1. tačka b) Zakona o uzurpaciji, o čemu će se u ponovljenom postupku izjasniti preduzeće koje upravlja ovim šumskim kompleksom, a koje će organi svakako uključiti u predmetni postupak. Ovo tim prije što je predstavnik tog preduzeća ranije učestvovao u ovom upravnom postupku, o čemu svjedoči zapisnik sa ročišta održanog dana 12.05.2009. godine, kada se izjasnio da su ispunjeni uslovi za priznavanje prava svojine tužiocima na uzurpiranom zemljištu, jer isto nije šuma, već se koristilo i koristi u druge svrhe pozivajući se i na zapisnik njegovog prethodnika sa ročišta održanog dana 02.08.1956. godine, čiju su kopiju predali tužiocu uz tužbu, a koji zapisnik će sa svim drugim raspoloživim ispravama biti predmet ocjene u postupku koji će tužena, odnosno njen prvostepeni organ, ponoviti u skladu sa uputama ovog suda.

Konačno, treba dodati da nije osnovan navod tužilaca da u predmetnom upravnom postupku nije pravilno utvrđen položaj uzurpiranog zemljišta u odnosu na uspostavljenu graničnu liniju iz odluke Skupštine opštine S. broj ... od 15.12.1978. godine, jer se o tome valjano izjasnio vještak geodetske struke B.G. čiji nalaz i mišljenje u ovom dijelu nije suprotan nalazima i mišljenjima vještaka B.A. i D.G., no to samo po sebi u situaciji kada ponovo nije pravilno utvrđena kultura predmetnog zemljišta u vrijeme uzurpacije, nije dovoljno da se osporeni akt ocijeni zakonitim.

Kako je nižestepeni sud dao pogrešnu ocjenu o zakonitosti osporenog akta, proizilazi da je pobijanom presudom ostvaren razlog njene nezakonitosti predviđen odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužilaca uvažava i pobijana presuda preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, na osnovu člana 40. stav 1. i 2. istog zakona.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić